

11. 4. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vláda nechce kvůli soudu měnit ústavu

Česko je v Evropské unii raritou.

Skóre: 0.76

Název zdroje: Hospodářské noviny

Datum vydání: 11.04.2007

Nadpis: Vláda nechce kvůli soudu měnit ústavu

Strana: 5

Rubrika: z domova

Autor: Robert Břešťan

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 11.04.2007 05:36

Identifikace: DCHN20070411020016 cz

Klíčová slova: soudí (6x), soudy (3x), soudu (2x), soud (2x), ústavy, ústavu, trest, ústavou, ústavních, trestní soud, trestního soudu, právního, ústavně, Ústavní, právníky

NADTITULEK: DODRŽOVÁNÍ ZÁSAD EU

Česko je v Evropské unii raritou. Jako jediný stát unie ani po osmi letech nedokázalo schválit smlouvu o vzniku Mezinárodního trestního soudu (ICC) pro stíhání zločinů proti lidskosti, genocidy a válečných zločinů. Pokud parlament smlouvy neratifikuje do ledna 2009, kdy Česko přebere předsednictví unie, hrozí zemi mezinárodní ostuda.

"S ohledem na předsednictví je situace stěží udržitelná. Těžko si představit, že bychom jako předsedající země mohli dbát na dodržování zásad EU a přitom tyto zásady sami nedodržovat," připustil při březnové interpelaci ve sněmovně premiér Mirek Topolánek. EU považuje tribunál za součást společné zahraniční politiky.

Přesně před pěti lety soud ratifikovala šedesátá země potřebná k oficiálnímu zahájení činnosti. Český parlament takzvané Římské smlouvy schválit odmítl i přesto, že vláda se vznikem soudu souhlasila už v dubnu 1999.

Pozor na naše chlapce

Podle poslanců status soudu vyžaduje změny české ústavy. "Týká se to vydávání českých občanů do zahraničí, vyloučení imunity ústavních činitelů či možnosti stíhání prezidenta," říká předseda ústavně-právního výboru sněmovny Marek Benda (ODS), který soud odmítá. Ústavní změny neúspěšně navrhovala Zemanova i Špidlova vláda. Odpůrci argumentují i možným stíháním českých vojáků v zahraničních misích. S tím, že by Češi doma či v zahraničí páchali genocidu a zločiny proti lidskosti, přitom počítá jen málokdo. ICC navíc vstupuje do hry až poté, co se daným zločinům odmítnou věnovat domácí soudy.

Topolánkova vláda se chce proto problémům s ústavou vyhnout. "Hledáme způsob, jak smlouvu ratifikovat i bez nutnosti měnit ústavu," říká Zuzana Opletalová, mluvčí ministerstva zahraničí, které nyní pro ratifikaci připravuje podklady.

"Naše předsednictví Evropské unie by mohlo být tím akcelérátorem a trochu donucovacím prostředkem k tomu, abychom se této ratifikace zhostili s úspěchem," nechal se při březnových interpelacích slyšet Topolánek.

"Kdo přivede zločince?"

Ať už ale vláda bude chtít Římské smlouvy prosadit beze změn ústavy, či s nimi, jde o mezinárodní smlouvy, s nimiž musí souhlasit tři pětiny poslanců i přítomných senátorů. Což při současném rozložení sil v parlamentu může být nepřekonatelný problém.

"Soud si hraje na to, že chce stíhat závažné zločiny, ale mezi signatáři nejsou žádné země s reálnou mocí jako Spojené státy, Rusko, Čína či Izrael. Kdo tam ty zločince bude vodit? Unie chce minimální skutečnou moc nahrazovat formálními institucemi," argumentuje odpůrce soudu Benda. O smyslu Mezinárodního trestního soudu přijede do Česka 23. května osobně přesvědčovat prokurátor Luis Moreno-Ocampo i předseda ICC Philippe Kirsch.

"Ratifikace už několikrát neprošla. Názory jdou napříč politickými stranami. Debata je ovlivněna emocemi, sám chci tu věc probrat s právníky. Jsme poslední země EU, která stojí mimo, a to je problém," říká předseda zahraničního výboru sněmovny Jan Hamáček (ČSSD), který ICC podporuje.

Co je Mezinárodní trestní soud

soudí zločiny proti lidskosti, genocidu a válečné zločiny na celém světě, sídlí v nizozemském Haagu jde o první stálý soud, dosud vznikaly jen ad hoc tribunály, např. ke zločinům v bývalé Jugoslávii či ve Rwandě

vydává mezinárodní zatykače, může uložit až trest doživotí, případy projednává, pokud se jimi nezabývá daná země

ratifikaci předem odmítly např. USA, Izrael, Čína či Rusko

11. dubna 2002 soud ratifikovala 60. země, což bylo podmínkou pro jeho vznik, oficiálně soud pracuje od roku 2003

prvním případem ICC jsou zločiny súdánských představitelů v provincii Dárfúr Zdroj - HN, ČTK

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)